

Úterý, 15. června 2010

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

Transparentnost regionální politiky a její financování

P7_TA(2010)0201

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. června 2010 o transparentnosti v regionální politice a o jejím financování (2009/2232(INI))

(2011/C 236 E/01)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 174–178 této smlouvy,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti ⁽¹⁾,
- s ohledem na nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj ⁽²⁾,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 284/2009 ze dne 7. dubna 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o některá ustanovení týkající se finančního řízení ⁽³⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 397/2009 ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, pokud jde o způsobilost investic do energetické účinnosti a obnovitelné energie v oblasti bydlení ⁽⁴⁾,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 22. dubna 2008 o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie za rozpočtový rok 2006, oddíl III – Komise ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25.⁽²⁾ Úř. věst. L 371, 27.12.2006, s. 1.⁽³⁾ Úř. věst. L 94, 8.4.2009, s. 10.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 126, 21.5.2009, s. 3.⁽⁵⁾ Úř. věst. L 88, 31.3.2009, s. 23.

Úterý, 15. června 2010

- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 23. dubna 2009 o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie za rozpočtový rok 2007, oddíl III – Komise ⁽¹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 19. února 2008 o průhlednosti ve finančních záležitostech ⁽²⁾,
 - s ohledem na své usnesení o řízení a partnerství na vnitrostátní a regionální úrovni a o základně pro projekty v oblasti regionální politiky ze dne 21. října 2008 ⁽³⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 24. března 2009 o provádění nařízení o strukturálních fondech na období 2007–2013: výsledky jednání ohledně vnitrostátních strategií a operačních programů politiky soudržnosti ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na studii, kterou zveřejnil Evropský parlament, nazvanou Iniciativa zaměřená na transparentnost údajů a její dopad na politiku soudržnosti,
 - s ohledem na zelenou knihu Komise o evropské iniciativě pro transparentnost (KOM(2006)0194) ze dne 3. května 2006,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. prosince 2009 nazvané 20. výroční zpráva o čerpání strukturálních fondů (v roce 2008) (KOM(2009)0617/2),
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj (A7-0139/2010),
- A. vzhledem k tomu, že v roce 2005 Komise přijala evropskou iniciativu pro transparentnost (ETI), poté následovalo v roce 2006 zveřejnění zelené knihy s cílem zlepšit transparentnost, otevřenost a odpovědnost řízení EU, a vzhledem k tomu, že poskytování veřejných informací o příjmech prostředků z fondů EU je základním kamenem ETI,
- B. vzhledem k tomu, že podle systému sdíleného řízení jsou informace o příjmech fondů EU spravovány na úrovni členských států, a vzhledem k tomu, že při absenci konkrétní povinnosti EU nebo silného řízení ze strany Komise se úroveň, na níž jsou tyto informace zveřejňovány, v jednotlivých členských státech značně liší, a tím je srovnání na úrovni EU velmi obtížné,
- C. vzhledem k tomu, že zveřejnění příjmů fondů EU umožňuje účast veřejnosti na smysluplné diskusi o tom, jak se utrácejí veřejné peníze, což je zásadní pro fungující demokracie,
- D. vzhledem k tomu, že nebyla vytvořena souvislost mezi ETI a více regulovanými a závaznými otázkami finanční kontroly a auditu,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 255, 26.9.2009, s. 24.

⁽²⁾ Úř. věst. C 184 E, 6.8.2009, s. 1.

⁽³⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0492.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P6_TA(2009)0165.

Úterý, 15. června 2010

- E. vzhledem k tomu, že ETI by měla mít významný efekt z hlediska zajištění transparentního partnerství zdola nahoru i shora dolů během jednotlivých fází plánovacích cyklů politiky soudržnosti; vzhledem k tomu, že regulace však nevyžaduje specifický rozsah, v němž by měli být partneři zapojeni do různých postupů plánování, nebo zvláštní ustanovení pro toto zapojení,
- F. vzhledem k tomu, že není k dispozici dostatek předchozích informací o rozhodnutích Komise o financování velkých projektů, a není zde tedy dostatečná transparentnost, a vzhledem k tomu, že by to mělo být napraveno,
- G. vzhledem k tomu, že logika transparentnosti musí jít ruku v ruce se zjednodušením postupu získávání strukturálních fondů;
1. domnívá se, že transparentnost v oblasti politiky soudržnosti a jejích plánovacích cyklů, přidělování prostředků na výdaje a přístup k informacím pro případné příjemce prostředků ze strukturálních fondů jsou klíčovými předpoklady pro dosažení celkových cílů politiky soudržnosti, a že transparentnost by tedy měla být zavedena jako hlavní zásada pro všechna odvětví v procesu plánování politiky soudržnosti a v procesu rozhodování v této oblasti;

Zveřejňování údajů o příjemcích finančních prostředků z Fondu soudržnosti

2. s uspokojením konstatuje, že v souladu s požadavky ETI jsou na internetových stránkách Generálního ředitelství Komise pro regionální politiku zveřejňovány interaktivní složky poskytující odkazy na seznamy příjemců prostředků z EFRR a Fondu soudržnosti, které jsou k dispozici na příslušných vnitrostátních a regionálních internetových stránkách; vyzývá členské státy, aby prostřednictvím vhodných prostředků propagovaly internetové stránky Generálního ředitelství Komise pro regionální politiku s cílem umožnit co nejširší přístup do této databáze; upozorňuje, že je i přesto pro zainteresované strany nadále velice obtížné mít přehled o tom, jak se veřejné finance používají; vyzývá Komisi, aby s těmito účastníky více konzultovala případné prostředky pro nápravu této situace;
3. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily možnost neomezeného vyhledávání v těchto databázích členských států a jejich kompatibilitu s cílem umožnit přehled o prezentovaných údajích v celé EU a přitom zachovat jejich místní význam; zastává v tomto ohledu názor, že je naléhavě potřeba dvojjazyčná verze (místní jazyk či jazyky a jeden z pracovních jazyků Komise);
4. zdůrazňuje, že užitečnost poskytovaných údajů o příjemcích musí být zlepšena z hlediska obsahu i prezentace; vyzývá proto Komisi, aby podrobněji a normativněji určila strukturu, formu a obsah informací, jež mají být poskytovány; domnívá se, že poskytnutí potřebných informací by mělo také usnadnit vyhledávání na základě kritérií s cílem udělat si okamžitě představu o hledaných prvcích;
5. požaduje, aby při zveřejňování seznamu příjemců byly poskytovány dodatečné podstatné informace a v případě potřeby také seznamy zúčastněných stran; doporučuje proto, aby se kromě současných minimálních požadavků zvažilo zařazení údajů o umístění, shrnutí schválených projektů, typů podpory a popis partnerů projektu jako součást zveřejnění údajů o příjemcích; požaduje, aby shromážděné údaje měly strukturovanou srovnatelnou podobu a aby byly tímto způsobem spravovány, aby byla zajištěna jejich využitelnost a také v zájmu skutečné transparentnosti; domnívá se, že toho lze dosáhnout i bez navýšení dalších výdajů;
6. žádá, aby pro programy v rámci cíle evropské územní spolupráce byli uvedeni všichni příjemci, nikoli pouze hlavní příjemci;
7. zdůrazňuje, že je nutný lepší soulad s požadavky ETI pomocí vhodnější regulace, lepší správy, mechanismu varování a sankcí v případech nesplnění těchto požadavků jakožto posledních možností;

Úterý, 15. června 2010

Transparentnost a sdílené řízení

8. vyzývá Komisi, aby vyjasnila, jak by měly být v praxi uskutečňovány provozní zásady ETI na úrovni operačních programů a jejich komunikačních plánů; poukazuje proto na potřebu zavést jasnější předpisy týkající se zveřejnění informací o příjemcích fondů v rámci sdíleného řízení;

9. zdůrazňuje, že je třeba formulovat právní předpisy a prováděcí pravidla tak, aby postupy byly transparentní, poskytovaly případným příjemcům lepší přístup ke strukturálním fondům a snížily administrativní zátěž účastníků, zejména prostřednictvím řady klíčových opatření, jako je zveřejnění poznámek k pokynům spojeným s prováděním ujednaným mezi Komisí a členskými státy; vyzývá řídicí orgány členských států, aby transparentním způsobem předložily veškeré fáze projektů financovaných ze strukturálních fondů; připomíná svůj názor, že transparentní a jasné postupy jsou faktory řádné správy, a vítá v této souvislosti úsilí vyvíjené Komisí předložit návrhy na zjednodušení;

10. upozorňuje na to, že přeshraniční a mezinárodní programy se střetávají se zvláštními obtížemi v důsledku rozdílné administrativní kultury, vnitrostátních nařízení a jazyků, jimiž se hovoří v členských státech, a ty mají vliv nejen na kvantitativní, ale také kvalitativní hlediska těchto iniciativ; domnívá se proto, že by bylo velmi důležité vytvořit zvláštní předpisy týkající se transparentnosti vzájemné koordinace a spolupráce různých řídicích orgánů;

11. zdůrazňuje, že podle studie EP týkající se Evropské iniciativy pro transparentnost (ETI) a jejího vlivu na politiku soudržnosti je neplnění minimálních požadavků ETI spojeno spíše s nedostatkem administrativní kapacity na straně řídicích orgánů než s neochotou takové údaje v tomto rámci poskytnout; poukazuje na potřebu zajistit, že z poskytování dodatečných údajů a informací nevyplývá pro možné příjemce další administrativní zátěž, zejména pro ty, kteří již mají potíže s plněním stávajících administrativních a finančních požadavků spojených s granty a veřejnými zakázkami;

12. poukazuje na to, že požadavky na dodatečné informace a údaje musí být na straně Evropské komise spojeny s poskytnutím další technické podpory (semináře s účastí úředníků Komise a místních/regionálních zaměstnanců pověřených správou strukturálních fondů, výměna osvědčených postupů mezi řídicími orgány, zveřejnění konkrétních pokynů) možným příjemcům, kteří nemají potřebnou technickou kapacitu; domnívá se, že pouze takovým způsobem se zajistí, že výsledkem snahy účastníků o splnění dodatečných požadavků ve smyslu poskytování údajů a informací nebude narušení fondů spojené s realizací projektů jako takové;

13. zdůrazňuje význam přesného a včasného poskytování informací ze strany členských států v rámci kontrolního systému a potřebu vytvořit vazbu mezi ETI a finančními kontrolami a auditem; připomíná svůj názor, že systém včasného varování (EWS) by měl úzce spolupracovat s ústřední databází pro vyloučení;

14. požaduje po Komisi, aby na základě zjednodušení z roku 2009 uskutečněného v souvislosti s nařízením (ES) č. 1083/2006 sledovala, jak členské státy využívají zvýšené předem vyplácené platby;

15. připomíná svůj požadavek na poskytování informací týkajících se navrácení a zastavení finanční podpory v rámci ETI; naléhavě vyzývá členské státy, aby tyto informace poskytovaly v plném rozsahu, a Komisi, aby je dala k dispozici rozpočtovému orgánu a veřejnosti spolu s informacemi o finančních opravách po potvrzených případech podvodů, čímž zajistí vysoký standard důvěryhodnosti a odpovědnosti vůči evropské veřejnosti;

16. vyzývá auditory, aby zaujali přísnější přístup k požadavkům na komunikaci a informace, včetně „označování provinilců“ – zejména týká-li se to vládního činitele – a využívání finančních oprav v potvrzených případech podvodu;

17. vítá úsilí vynaložené Komisí a Soudním dvorem harmonizovat metody auditu;

Úterý, 15. června 2010

Transparentnost a partnerství

18. zdůrazňuje skutečnost, že součástí ETI jsou minimální standardy konzultace, a vítá skutečnost, že tyto standardy Komise podporovala a uplatňovala ve vztahu k politice soudržnosti; vyzývá však Komisi, aby umožnila zúčastněným stranám poskytnout zpětnou vazbu o kvalitě samotného procesu konzultace; vyzývá regiony a členské státy, aby při konzultacích se zainteresovanými stranami vycházely ze zkušeností EU;

19. připomíná svůj názor, že partnerství je podmínkou transparentnosti, schopnosti reagovat, efektivity a legitimacy ve všech fázích programování a uplatňování politiky soudržnosti a může zvýšit angažovanost vzhledem k výsledkům programu a zlepšit vztah veřejnosti k nim; vyzývá proto členské státy a řídicí orgány, aby těsněji zapojily regionální a místní orgány a jiné příslušné partnery do všech fází plánování a uplatňování politiky soudržnosti, mimo jiné prostřednictvím internetové platformy na vnitrostátní úrovni, která dá k dispozici informace spojené se stávajícími fondy a operačními programy, a podporou osvědčených postupů i jinými prostředky, a aby jim poskytovaly plný přístup k veškeré projektové dokumentaci s cílem lépe využívat jejich zkušenosti a znalosti;

20. požaduje lepší pokyny Komise pro to, jak uskutečňovat doložku o partnerství v praxi v rámci stávajících programů, a dostatečně závazná pravidla o partnerství v budoucích právních předpisech, zejména pokud jde o zapojení regionálních a místních samospráv, tedy volených orgánů, které jsou neopominutelnými partnery v celém procesu;

21. požaduje poskytování lépe zaměřených a pravidelných a včasných informací partnerským organizacím, zejména těm, které jsou členy řídicích struktur, a posílení využívání technické pomoci na podporu partnerství, mimo jiné tím, že bude partnerským organizacím poskytnuta příležitost účastnit se školicích programů organizovaných výkonnými orgány; požaduje, aby tyto školicí programy byly dostupné v multimediálních verzích, aby se rozšířily cílové skupiny a umožnily se následné konzultace ze strany partnerských organizací; klade důraz na užitečnost takového opatření pro partnery v nejvzdálenějších regionech Unie;

Zlepšení transparentnosti v oblasti financování velkých projektů ze strany EU

22. vyzývá Komisi, aby včas zveřejnila online informace a zajistila přímý přístup k dokumentaci, včetně projektů JASPERS (žádost, studie proveditelnosti, analýza nákladů a přínosů, hodnocení dopadu na životní prostředí atd.) k hlavním projektům co nejdříve poté, co Komise obdrží žádost o financování z členského státu, a před tím, než přijme jakékoli rozhodnutí o financování; domnívá se, že tyto internetové stránky Komise by měly umožnit předkládat připomínky týkající se daných projektů;

23. požaduje, aby se informace o hlavních projektech schválené nebo předložené ke schválení v programovém období 2007–2013 zpětně zveřejňovaly na internetu;

24. navrhuje zavést podmínky, za nichž lze nevyužité fondy znovu uplatnit, a odpovědnost instituce rozhodující o přerozdělení těchto fondů;

*

* *

25. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.
